

زیباشنهای زنک در آئین های ایران باستان

پژوهش

نجمه مرادیان ریزی
منیژه ملکی ریزی

زیرنگر

موبد دکتر اردشیر خورشیدیان



۱۳۹۴

زیباشناسی رنگ
در آیین‌های ایران باستان

سرشناسه	مرادیان ریزی، ترجمه، ۱۳۶۵
عنوان و پدیدآور	زیباشناسی رنگ در آیین‌های ایران باستان / ترجمه مرادیان ریزی، منیژه ملکی ریزی
مشخصات نشر	تهران: سازمان انتشارات فروزان، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۲۶۴ ص.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۶۳۲۰-۹۹-۴
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه
موضوع	سمبولیسم رنگ‌ها - ایران
موضوع	رنگ‌ها - ایران - فرهنگ عامه
موضوع	آیین‌ها - ایران
موضوع	زیبایی‌شناسی - جنبه‌های مذهبی
شناسه افزوده	ملکی ریزی، منیژه، ۱۳۴۶
رده‌بندی کنگره	۱۴۹۵ ND ۱۳۹۲ ۸۴م/س
رده‌بندی دیویی	۷۵۳/۶
شماره کتابشناسی ملی	۳۵۴۴۳۱۰

زیباشناسی زندگی دو آئین‌های ایران باستان

نجمه مرادیان ریزی منیژه ملکی ریزی

ویرایش فنی: سرور سرداری

*
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴
شمارگان: ۱۱۵۰ نسخه

*
آماده‌سازی و مدیر نشر: بهنام مبارکه
لینوگرافی: قاسم‌لو
چاپ، صحافی: شرکت چاپ خواجه
نگرش بر چاپ: بهنام مبارکه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۳۲۰-۹۹-۴



خیابان فلسطین جنوبی، پایین‌تر از خیابان انقلاب، شماره ۲۶۱

کدپستی ۱۳۱۵۷۷۳۱۱۵ تلفن و نمابر: ۶۶۴۶۲۷۰۴

www.nashr-fravahar.ir

همه‌ی حقوق برای ناشر نگهداری شده است

فهرست

۱۱		بیش گفتار
----	-------	-----------

بخش ۱. کتاب رنگ‌ها

۱۸		رشد بینایی رنگ
۱۸		فیزیولوژی رنگ‌ها
۱۹		منشاء اهمیت رنگ
۲۰		رنگ درمانی
۲۲		تأثیر روانی رنگ‌ها
۲۲		رنگ و طبیعت
۲۴		زبان و فلسفه‌ی رنگ‌ها

بخش ۲. آشنایی با واژگان دین و کیش

۳۱		دین
۴۱		آیین یا سنت
۴۲		مذهب یا کیش

بخش ۳. رنگ و آیین‌های کیش میترائیسم یا مهرپرستی

۴۹		مهر نیایش
۵۰		میترائیسم یا مهرپرستی
۵۹		میترائیسم یا مهرپرستی پس از آشو زرتشت
۶۳		گونه و مهر
۶۳		رنگ و آیین قربانی گاو
۶۶		رنگ و آیین ضیافت و معراج میترا
۶۹		رنگ و پله‌های هفت‌گانه‌ی راه‌یابی به کیش مهر
۸۰		رنگ و تثلیث میتراپی و نقش نمادین درخت کاج
۸۲		رنگ و روزهای هفته در کیش میترائیسم
۹۱		رنگ و آیین‌های شست‌وشو (غسل تعمید)
۹۲		رنگ و نماد ماهی در کیش میترا
۹۳		رنگ و گردونه‌ی مهر (= چلیپا)
۹۵		رنگ و نماد گل آفتاب‌گردان در کیش میترا
۹۵		رنگ و نماد حلقه‌ی مهر
۹۶		رنگ و نماد ترازو
۹۷		رنگ و نماد پنجه‌ی مهر
۹۷		رنگ و جشن شب چله
۱۰۱		رنگ و جشن مهرگان در کیش مهرپرستی یا میترائیسم
۱۰۲		رنگ و رنگ‌آمیزی آثار و نگارگری میتراپی

بخش ۴. رنگ و آیین‌های کیش زرتشتیان

۱۰۵	او کیست؟
۱۱۲	رنگ و آیین سدره‌پوشی
۱۱۷	مراسم سدره‌پوشی
۱۱۹	آیین بیوند زن و شویی زرتشتیان
۱۲۳	رنگ و آیین خواستگاری (بله برون)
۱۲۴	رنگ و آیین نامزدی (طلبون)
۱۲۶	رنگ و آیین گواه‌گیری
۱۲۹	رنگ و آیین عروسی (سور)
۱۳۱	رنگ و آیین‌های پاتختی و آیزور
۱۳۳	آیین بدرود یا درگذشتگان زرتشتی
۱۳۵	رنگ و آیین پُرسه (روز سوم)
۱۳۷	رنگ و آیین سی‌روزه، روزه و سال
۱۳۷	رنگ و پرسه‌ی همگانی
۱۳۸	آیین برگزاری جشن‌ها
۱۴۰	جشن‌های ماهانه
۱۴۱	رنگ و جشن فروردین‌گان
۱۴۲	رنگ و جشن اردیبهشت‌گان
۱۴۳	رنگ و جشن خردادگان
۱۴۴	رنگ و جشن تیرگان
۱۴۶	رنگ و جشن امردادگان
۱۴۷	رنگ و جشن شهریورگان
۱۴۸	رنگ و جشن مهرگان
۱۴۹	انگیزه‌ی برپایی جشن مهرگان
۱۵۰	رنگ و جشن آبان‌گان
۱۵۱	رنگ و جشن آذرگان
۱۵۲	رنگ و جشن دی‌گان
۱۵۴	رنگ و جشن بهمن‌گان
۱۵۶	رنگ و جشن اسفندگان
۱۵۷	رنگ و آیین گاهنبارها
۱۶۰	عنصرهای سه‌گانه‌ی جشن‌های گاهنبار
۱۶۰	واج پشت گاهنبار
۱۶۲	رنگ و مراسم بنجه یا پنجی
۱۶۴	رنگ و سفره‌ی مراسم مذهبی زرتشتیان
۱۶۴	رنگ و جایگاه مراسم مذهبی زرتشتیان
۱۶۵	رنگ و آیین‌های ملی و میهنی
۱۶۶	رنگ و جشن ملی مهرگان
۱۷۰	ارغوانی، رنگ منسوب به میترا
۱۷۲	رنگ طلایی، رنگ منسوب به خورشید
۱۷۴	مهرگان در دوره‌ی اشکانیان یا پارت‌ها
۱۷۴	مهرگان در دوره‌ی ساسانیان
۱۷۵	رنگ و خوان مهرگان
۱۷۸	رنگ و مهریشت

۱۷۹	 مهر و مهرگان
۱۸۰	 رنگ و جشن شب چله
۱۸۳	 شب یلدا، ریشی کریسمس
۱۸۵	 رنگ و جشن سده
۱۸۸	 سده
۱۸۹	 جشن ملی نوروز
۱۹۲	 رنگ و آیین‌های پیش از نوروز
۱۹۳	 رنگ و آتش روی یام خانه‌ها
۱۹۴	 رنگ و سفره‌ی نوروزی زرتشتیان
۱۹۶	 آیین‌های هنگام نوروز / دم یا لحظه‌ی تحویل (نو شدن) سال
۱۹۷	 آیین‌های پس از نوروز (پس از نو شدن سال)
۱۹۷	 دید و بازدید نوروزی
۱۹۷	 رنگ و جشن زایش اشو زرتشت
۱۹۸	 رنگ و آیین جشن‌خوانی
۱۹۹	 رنگ و سیزده بدر
۲۰۰	 رنگ و جشن فروردین‌گان یا فرودگ
۲۰۱	 رنگ و مراسم نیایش در شاوره‌رام‌ایزد
۲۰۱	 رنگ و هیرومبا
۲۰۳	 نوروز
۲۰۶	 رنگ و آیین و مراسم در نیایشگاه‌های زرتشتیان
۲۰۶	 انگیزه و چگونگی پیدایی نیایشگاه‌ها
۲۰۷	 مراسم نیایشگاه پیر هرشت
۲۰۸	 رنگ و مراسم نیایشگاه یستی پیر
۲۰۸	 رنگ و مراسم در نیایشگاه پیر سبز یا چک چک
۲۱۰	 رنگ و مراسم پیر نارستانه
۲۱۱	 رنگ و مراسم پیر بانو یا بانوی پارس یا پارس‌بانو
۲۱۱	 رنگ و مراسم پیر نارکی
۲۱۲	 رنگ و آیین نوروزی
۲۱۳	 رنگ سپید و جامه‌ی پیشوایان کیش زرتشتی
۲۱۴	 رنگ و قند سبز
۲۱۵	 رنگ و هنر زرتشتی‌دوزی
۲۱۶	 رنگ و پوشش سنتی بانوان زرتشتی
۲۱۸	 رنگ و بازی سنتی و محلی گوی و جفته
۲۱۹	 شیوه‌های درست کردن گوی
۲۲۰	 روش بازی
۲۲۰	 رنگ و مراسم درگذشت اشو زرتشت

بخش ۵. رنگ و آیین‌های کیش مانی

۲۲۱	 مانی و دین او
۲۲۲	 دعوی پیامبری مانی
۲۲۳	 آثار و کتاب‌های مانی
۲۲۴	 رسالت مانی
۲۲۵	 آیین‌های مذهبی مانویان

۲۲۵	شیوه‌ی روزه گرفتن
۲۲۶	اوقات نماز در کیش مانی
۲۲۶	هنر مانوی
۲۲۸	رنگ پوشش مانی در اسناد تاریخی

بخش ۶. رنگ و کیش مزدک

۲۳۳	رنگ و کیش مزدک
۲۳۴	اصل و نسب مزدک
۲۳۴	زادگاه مزدک
۲۳۶	کتاب مزدک

بخش ۷. درختان همیشه سبز و میوه‌های سرخ

۲۴۰	درختان همیشه سبز
۲۴۱	درخت سرو
۲۴۵	نگاره‌ی پنه جقه
۲۴۶	درخت چنار/درخت مو
۲۴۸	مورت
۲۴۹	باز و برسم
۲۵۰	هوم
۲۵۲	میوه‌های سرخ رنگ درخت انار
۲۵۳	شاخه‌ی انار و آیین برسم
۲۵۶	هندوانه و انار مهم‌ترین میوه‌های سرخ شب چله
۲۵۷	سخن بابائی
۲۵۹	میهن ما و فرهنگ ما
۲۶۱	فهرست منابع (یاری‌نامه‌ها)